

sypr Jany:
ul. Gólańska
Bydgoszcz

Toruń
„Grunwald”
Murawski Marian
ps. „Moro”

M: 453/1084 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Żmoranowski Marian
J: M-453/1084 Pom.
Tomii „Grunwald”

I./1. Relacja *k. 35. 1-3*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 15. 1*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 21*

VI. Fotografie *dziesiąt ikonografii*

I/1 R E L A C J A - Żurawski Karwan

- relacja dc Tadeusza Jaszowskiego o
Marianie Żurawskim

str.....1-4.....

№. 3⁴

M/M

Mariana Zurawskiego, pseudonim "Maro".

Marian, Franciszek, Zurawski urodził się 14 lutego 1902 r. w Poznaniu syn Stanisława i Zofii. Jako młody człowiek uczestniczył w Powstaniu Wielkopolskim, biorąc udział w walkach pod Rynarzewem, następnie jako szeregowy brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w walkach pod Kijowem.

Następnie, po zdaniu matury, studiował medycynę na uniwersytecie poznańskim, otrzymując dyplom w 1930 r.

Pracę podjął w szpitalu wojskowym OK VIII w Toruniu jako lekarz kontraktowy, na wydziale chorób wewnętrznych i zakaźnych. W 1938 r. podjął pracę w Ubezpieczalni Społecznej. Mieszkał początkowo na ul. Garbary, a od 1933 r. na ul. Mickiewicza 63 w domu Gertrudy Goertz.

W październiku 1939 r. Marian Zurawski został wprowadzony do konspiracyjnej organizacji "Grunwald", gdzie przyjął pseudonim "Maro" i otrzymał zadanie tworzenia komórek służby zdrowia dla potrzeb konspiracji. Do organizacji wprowadził go Roman Dalkowski, który w Toruniu przy ul. Szerokiej miał sklep i wytwórnę haftów wojskowych i sztandarowych.

Na wiosnę 1940 r. przeniósł się do Wilczyna pow. Konin, gdzie przez cały czas okupacji pracował jako lekarz. W czerwcu 1944 r. na terenie Wilczyna współpracował z żołnierzami desantu radzieckiego nr. poczty polowej 68-273 co stwierdził dokumentem mjr. Władysław Cieślak z Centr. Wysz. Art. w Toruniu w marcu 1947 r.

W marcu 1945 r. powrócił do Torunia i podjął pracę w szpitalu dziecięcym na Bydgoskim Przedmieściu, a następnie został powołany do wojska pełniąc służbę na różnych stanowiskach, ostatnio jako komendant wojskowego szpitala okręgowego w Toruniu. W roku 1963 przeszedł na emeryturę. Zmarł 7 lipca 1977 r.

Na podstawie relacji syna Jerzego Zurawskiego zam. w Bydgoszczy i okazanych dokumentów rodzinnych opracował

Tadeusz Juszczyński

Uwaga w zbiorze dokumentów rodzinnych znajduje się legitymacja nr. 5022 wystawiona dla Mariana Zurawskiego jako szefa sanotarnego /VIII Brygady PAP/PAL od 1939 r. wystawiona 18 XI 1945 z pieczęcią w otoku Komisja Likwidacyjna Polskiej Armii Ludowej na Okręg Pomorski.

Zurawski Marian, Franciszek ps. "Maro", 1902 - 1977, szef sł. sanit. "Grunwaldu" w Toruniu. *am 1/1/2*

Ur. 14. II. 1902 w Poznaniu, s. Stanisława i Zofii. Uczestniczył w Powst. Wielkop. *HCkp. i w walce pod Kijewem w czasie wojnie polsko-bolszewickiej w 1920r.*

w tym czasie zdrowy i bez szkoleń
Po zdaniu matury ukończył wydz. med. Uniw. Poznańskiego w 1930r. *~ 1930r*

Pracował jako lekarz kontraktowy w szpitalu wojsk. w Toruniu, a od 1938r. był lekarzem Ubezpiecz. Społ. W październiku 1939r. R. Dalkowski wprowadził go do org. konsp. "Grunwald", gdzie M. Zurawski przyjął ps. "Maro" i podjął się *zadania* utworzenia komórek sł. zdrowia. *Grunwald*

Na wiosnę 1940r. M. Zurawski przeniósł się do (Wilczyna pow. Konin, *[Wu Reel. i kilka kancelii stowarz. na podziemiu w Warszawie M. Zurawskiego, fer* gdzie przez cały czas okupacji pracował jako lekarz. W marcu 1945r. powrócił do Torunia, gdzie podjął pracę w szpitalu dziecięcym; a następnie został powołany do BWP, pełniąc służbę na różnych stanowiskach, ostatnio jako k-dt Wojsk. Szpit. Okr. w Toruniu. W 1963r. przeszedł na emeryturę. Zmarł 7 VII 1977r. *skrota*

APAK, dok. Insp. Toruń
rel. syna J. Zurawskiego

T. Jaszowski

*notule z 1969r. ze spotkania z T. Jaszowskiem po powrocie
kolegi awenturarskiej Grunwaldki 1940w, w tym Ro-
muald Dalk. jak utrzymywał model kontaktów
z Jaszowskiem w Toru.*

Kopie

5.1.50 k R

1/1/3

Tov

Tag Oprac biogr 4 s. 12

Zurawski Marian, ps. "Maro" (1902 - 1977) szef san. org. "Grunwald" w Toruniu.

[Ur. 14, II, 1902 r. w Poznaniu, syn Stanisława i Zofii. Uczestniczył w Powstaniu Wlkp. i w walkach pod Kijowem w wojnie polsko-bolszewickiej. Po ^{tej} wojnie zdawszy maturę ukończył w 1930 r. studia medyczne na Uniwersytecie Poznańskim Pracował jako lekarz kontraktowy w szpitalu wojskowym w Toruniu a od 1938 r. był tu lekarzem Ubezpieczalni Społecznej mieszkając przy ul. Mickiewicza 63.

[W październiku 1939 r. Roman Dalkowski wprowadził go do org. konsp. "Grunwald", gdzie Zurawski przyjął ps "Maro" i otrzymał zadanie tworzenia komórek służby zdrowia "Grunwaldu". Na wiosnę 1940 r. Zurawski przeniósł się do m. Wilczyn pow. Konin. [Uw. Red.: K. Ciechanowski stwierdza na podstawie relacji własnej M. Zurawskiego, udzielonej mu w 1964 r., że wyjechał z Torunia po październikowych aresztowaniach ^{1940r} w "Grunwaldzie" w 1940 r., w tym Romana Dalkowskiego. Utrzymywał przez cały czas również z Wilczyna kontakty z "Grunwaldem" w Toruniu] Przez całą okupację pracował w Wilczynie jako lekarz.

[W marcu 1945 r. powrócił do Torunia, gdzie podjął pracę w szpitalu dziecięcym. [Uw. Red.: W dokumentach rodzinnych Zurawskiego znajduje się jego legitymacja, wystawiona 18 XI 1945 r. z pieczęcią w otoku Komisja Likwidacyjna Polskiej Armii Ludowej na Okręg Pomorski, jako szefa sanitarnego VIII Brygady PAP/PAL od 1939 r.] Wkrótce potem został powołany do LWP. Pełnił służbę na różnych stanowiskach, ostatnio jako kmdt Wojskowego Szpitala Okręgowego w Toruniu. W r. 1953 przeszedł na emeryturę. Zmarł 7 ^{vii} lipca 1977 r.

HP PK, dok mosp. Toruń, Relacje ^{genego} ~~z~~ rodzinne autorstwa

27

Tadeusz Jankowski

Mariana Zurawskiego, pseudonim "Maro".

l. dz. 1691A192 31/14
1902-1977 w Toruniu
w Toruniu
Sanwald
ST. S.

Marian, Franciszek Zurawski urodził się 14 lutego 1902 r. w Poznaniu synem ~~Antaniszawa~~ i Zofii. Jako młody człowiek uczestniczył w Powstaniu Wielkopolskim, biorąc udział w walkach pod Rynarzewem, następnie jako szeregowy brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w walkach pod Kijowem.

Następnie po zdaniu matury studiował medycynę na Uniwersytecie ~~BozA~~ w Poznaniu, otrzymując dyplom w 1930 r.

Pracę podjął w szpitalu wojskowym OK VIII w Toruniu jako lekarz kontraktowy, ~~na wydziale chorób wewnętrznych i zakaźnych~~. W 1938 r. podjął pracę w Ubezpieczalni Społecznej. Mieszkał początkowo na ul. Garbary, a od 1933 r. na ul. Mickiewicza 63 w domu Gertrudy Goertz.

W październiku 1939 r. Marian Zurawski został wprowadzony do konspiracyjnej organizacji "Grunwald", gdzie przyjął pseudonim "Maro" i otrzymał zadanie tworzenia komórek służby zdrowia dla potrzeb konspiracji. Do organizacji wprowadził go ~~Roman Dalkowski~~, który w Toruniu przy ul. Szerokiej miał sklep i wytwórnię haftów wojskowych i sztandarowych.

Na wiosnę 1940 r. przeniósł się do Wilczyna pow. Konin, gdzie przez cały czas okupacji pracował jako lekarz. W czerwcu 1944 r. na terenie Wilczyna współpracował z żołnierzami desantu radzieckiego nr. poczty polowej 68-273 co stwierdził dokumentem mjr. Władysław Cieślak z Centr. Wysz. Art. w Toruniu w marcu 1947 r.

W marcu 1945 r. powrócił do Torunia i podjął pracę w szpitalu dziecięcym na Bydgoskim Przedmieściu, a następnie został powołany do wojska pełniąc służbę na różnych stanowiskach, ostatecznie jako komendant ~~Wojskowego Szpitala Okręgowego~~ w Toruniu. W roku 1963 przeszedł na emeryturę.

Zmarł 7 lipca 1977 r.

Na podstawie relacji syna Jerzego Zurawskiego ~~zaw. w Bydgoszczy i okazanych dokumentów rodzinnych opracował~~

Uwaga w zbiorze dokumentów rodzinnych znajduje się legitymacja nr. 5022 wystawiona dla Mariana Zurawskiego jako szefa VIII Brygady PAP/PAL od 1939 r. wystawiona 18 XI 1945 z pieczęcią w otoku Komisja Likwidacyjna Polskiej Armii Ludowej na Okręg Pomorski.

24.1.92

propozycja umieścić
w druku na "Grunwald" 7

7. Materiały uzupełniające relacje -
Żurawski Marian

1. Tadeusz Jaszowski, „Żurawski Marian”,
[4:] słow. biograficzny konspiracji pomorskiej
1939-1945, cz. 1, Toruń 1994, s. 240, ksero k. 1 s. 1

11/1
Żurawski Marian ps. Moro" (1902-1977), szef sanitarny org. "Grunwald" w Toruniu.

Ur. 14 II 1902 r. w Poznaniu, syn Stanisława i Zofii. Uczestniczył w Powstaniu Wlkp. i w walkach pod Kijowem w wojnie polsko-bolszewickiej. Po tej wojnie, zdawszy maturę ukończył studia medyczne na Uniwersytecie Poznańskim. Pracował jako lekarz kontraktowy w szpitalu wojskowym w Toruniu, a od 1938 r. był tu lekarzem Ubezpieczalni Społecznej mieszkając przy ul. Mickiewicza 63.

W październiku 1939 r. Roman Dąbkowski wprowadził go do org. konspiracyjnej "Grunwald", gdzie Żurawski przyjął ps. "Moro" i otrzymał zadanie tworzenia komórek służby zdrowia "Grunwaldu". Na wiosnę 1940 r. Żurawski przeniósł się do m. Wilczyn, pow. Konin. [uw. Red.: K. Ciechanowski stwierdza na podstawie relacji własnej M. Żurawskiego, udzielonej mu w 1964 r., że wyjechał z Torunia po październikowych aresztowaniach 1940 r. w "Grunwaldzie", w tym Romana Dąbkowskiego. Utrzymywał przez cały czas również z Wilczyna kontakty z "Grunwaldem" w Toruniu.] Przez całą okupację pracował w Wilczynie jako lekarz.

W marcu 1945 r. powrócił do Torunia, gdzie podjął pracę w szpitalu dziecięcym. [uw. Red.: w dokumentach rodzinnych Żurawskiego znajduje się jego legitymacja, wystawiona 18 XI 1945 r. z pieczęcią w otoku Komisja Likwidacyjna Polskiej Armii Ludowej na Okręg Pomorski, jako szefa sanitarnego VIII Brygady PAP/PAL od 1939 r.] Wkrótce potem został powołany do LWP. Pełnił służbę na różnych stanowiskach, ostatnio jako kmdt Wojskowego Szpitala Okręgowego w Toruniu. W 1963 r. przeszedł na emeryturę. Zmarł 7 VII 1977 r.

AP AKP: dok. Insp. Toruń: relacja syna Jerzego udzielona autorowi.
Ciechanowski, *Ruch oporu...*

Tadeusz Jaszowski

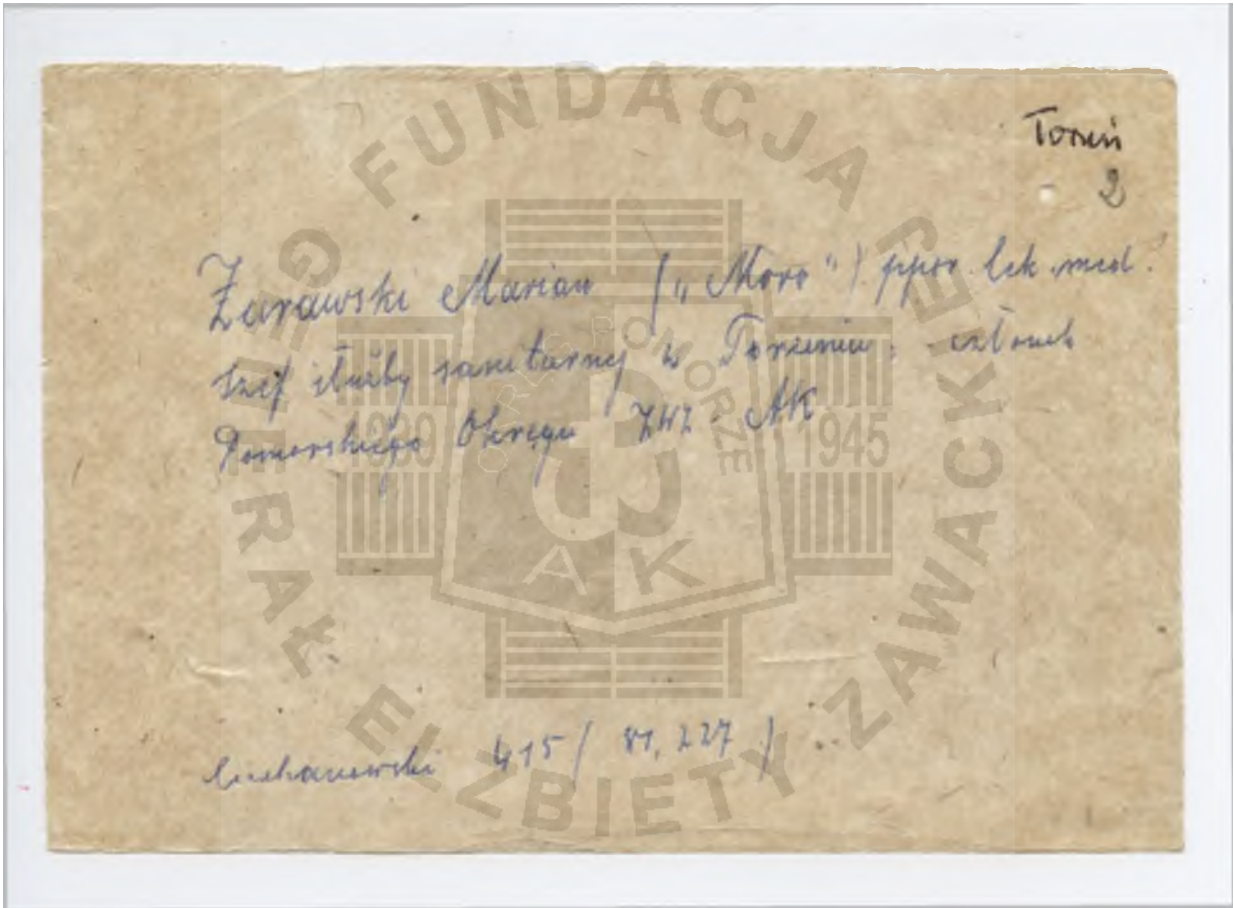
źródło: "S.B.K.P. 1939-1945", pod red. Hanny
Maciejewskiej-Marcinkowskiej, Elżbiety Ławickiej,
Toruń 1994, cz. 1, s. 240.

T: M: 453/1084 Pom.

Tortu

Zurawski Marian

1939 Karty informacyjne
k. 21

Tonin
3

Lewicki Marian ("Moro") - papiro lek. med.
Inst. Instytut sanitarny w Toruniu - Instytut
Pomorskiego Okręgu 1945

Licharski 415 / 87, 227 /

Kpt lek. Zawacki Merian

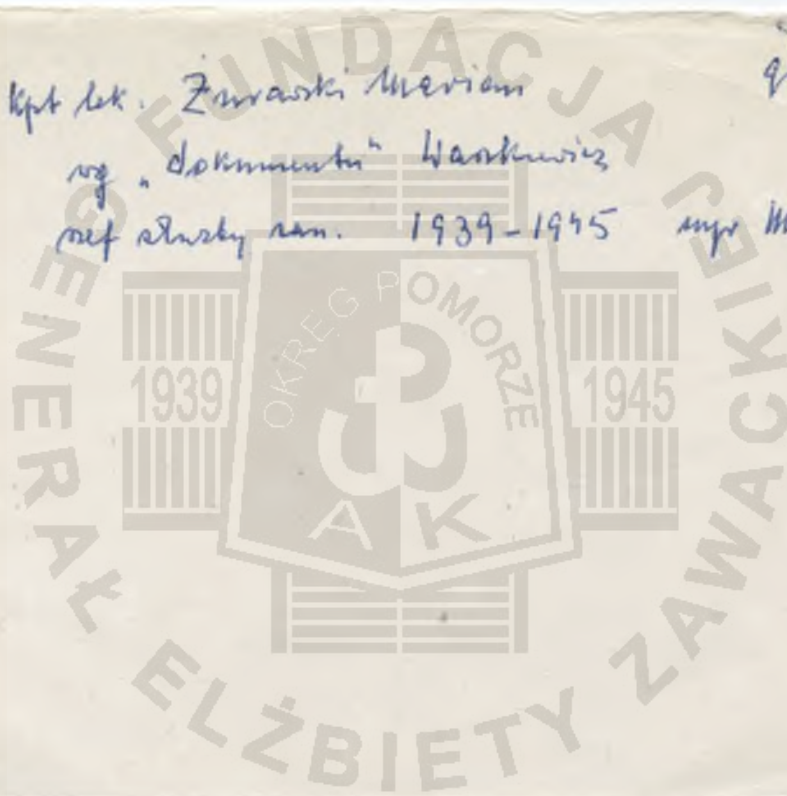
wg "dokumentu" Waskwitz

z lat 1939-1945

zpr. Wawa

Termin
grzeszalski

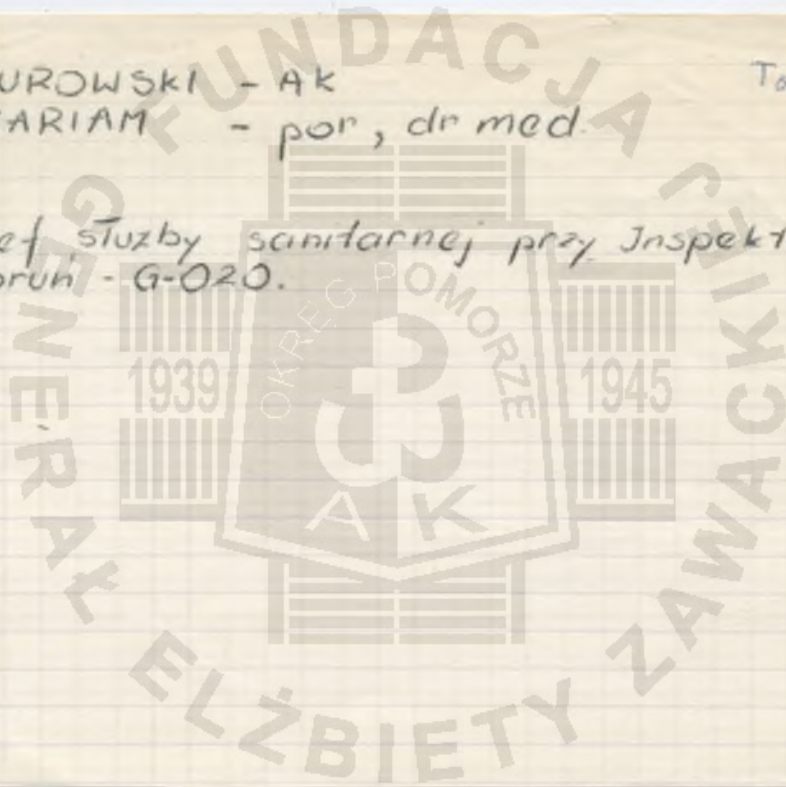
3

ŻUROWSKI - AK
MARIAM - por, dr med.

Tarni 4

Szef służby sanitarnej przy Inspektoracie
Toruń - G-020.

Torun
PAP 5

++ Kp. lek. dr Zurawski Marian ps. 'Koro'
mjr & konspiracji, szef med. - sanit.
1939 - 1945, życie w Toruniu
wop dokumentu / Ar. Majewskiego

K.G.

TORUN
PAP 6

por. ŻURAWSKI MARIAN

ps. „Moro”, stopień komsp. mjr.

szeń med sanit. od X. 1940 - 1945.

Wojsko lud. ptk., były kdt szpitala Njsh.

żyje w Toruniu.

np. dokumentu II Ce. Majewskiego

H. Now

por. lek. med. Zuzanna Klara

Tomek
Grunwald?

od wiosny 1940 r. na służbę sanitarną
w Toruniu; po wojnie pięć lat w Toruniu

mel. Alojzy Bednarski - M-2

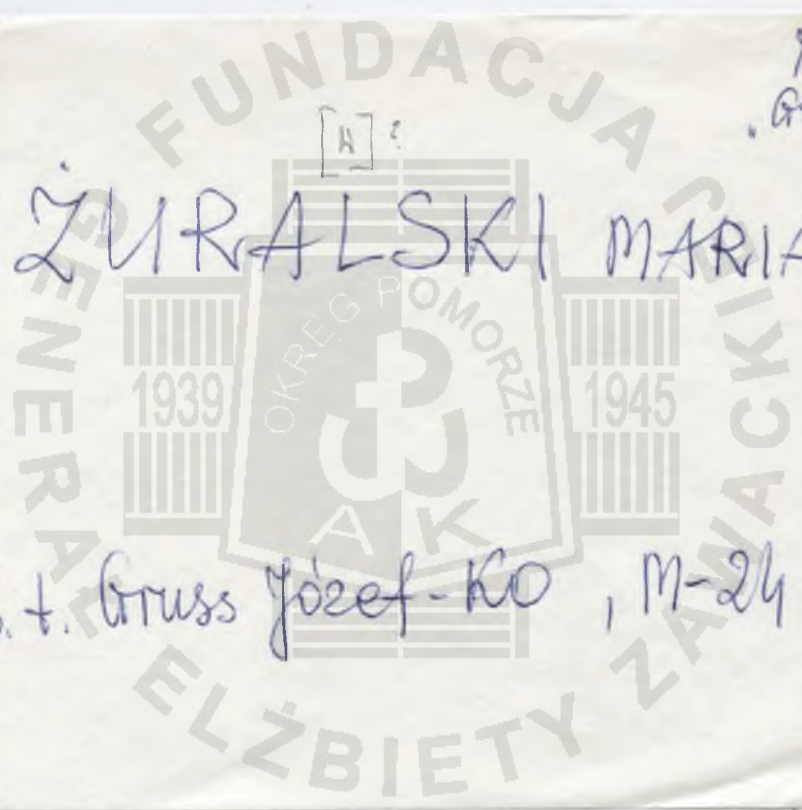
KP-W/93

2/

FORUM
"GENYIAD"
8

[A] 5

ZURALSKI MARIAN

dob. t. Gruss Józef - KO, M-24

11/20/94

Żurawski - Morro Marian

Pomorze
ZW2-PAK

9

- sref Sturby Loluwa Pomorskiego
Olwepu ZW2-PAK

B. Chrzanowski, "Konspiracja ...", str. 20
K. Sejt/VI.94.

Zurawski Marian lept. lek.
mjr starsi

prof służby sanit. 1939-45

Ważkiwicz Z., 7 dziejów ruchu oporu... Roczn. Tow. 15
s. 53

Tomek 10
Grunwald

RSP-94

Toruń

11

Zurawski Marian

pełnił prac. kontrolny szpitala wojsk.
został żołnierzem nr „Grunwaldzie” nr 1739,
11 marca 1940 wyjechał na noc w poz-
namowski; wrócił do Toruń nie wiosną
1945 i wtedy dostał od Kosteckiego
zaświadczenie, że był w PABie.
Oficerem został dopiero po 1945 r.

inf. T. Jazowskiego 7.11.94 (na podst.
informacji od syna, Jerzego Zurawskiego,
zdum. w Bydgoszcz).

RP-xi/94

Żurawski M.
- ppov. lek., ps. "Moro"

Tomeń 12
Grunwald

w 1940 w szpitalu sanitarnym
Grunwaldzie.

A. Gęsiowski; "Genera..." str. 73
prypis 232

K. Woyt / VI. 94.

Tonuś
All 13

Żuwaraku Marian, ps. "Morro"
był kierownikiem referatu sanitarnego komendy
duszki pomocniczej.

Komandosi U., Olsz. Pamięci Armii Krajowej.
Od "Gumwolda" do WIN-u, WPH, 1993, nr 4(146),
s. 175

ML6E 94

TORUN
14

ŻURAWSKI MARIAN
ps. "MORO"
por. eli 1939 - Smęta odwołana 1945

dob. + Portubicki Jam - ko, M-23

8/11/94

ppor. lekarz med. Żurawski
Marian ps. "Moro" Tomii
Grunwald
15

Szef Służby Sanitarnej Komórki
Grunwaldu w Tomuniu.

art. Cichanowski S., Pierwsza organizacja
konspiracyjna (w): Wrocławski
Tyg. Robotniczy "nr 46/97

zob: Książki problemowe Grunwald
złk. X, 193

2

"Grunwald"
Tomia

ZURAWSKI Adam

16

ps. "dłono"

Urodz. 14. II. 1902 r. w Poznaniu.
Szef sanitarny org. "Grunwald" w Tomi-
aniu.

Zob. Siwruk Bogr. Tomip. Som. t. 1, s. 240
Fundacja Archiwum Samorząd. FK
Tomia, 1994 r.

U. Pleu/2002

Zurad(w)ski Marian, ppor.

Toruń 12

lekarz medycyny, szef służby sanitarnej
w Gromwaldzie w Toruniu

Zob. T. K: 348/348 Pom. Brygadowa Walenia
s. 12

Mix 03

a ppor. Żurawski Marian "Tomni Grunwald"
ps. "Momo" (lek. med.) 18

szef służby sanitarnej.

zob: H. Ciechanowski, "Materiały"
s. 1/3.5.

WA.XI.04

†
kpt. lek. Lurawski Marian
"mjr. Momo"

Toruń, 30 p.
'Gonim' 19

szef służby sanitarniej

zob. pr. mgr. W. Bessazyński, Poznańskie
org. hosp. w m. Toruniu w l. 1939-45,
s. 34, bibl. Fund.

4/8. XII '04

Kurawski Marian, ppot. lek. med., ps. „Cłoso” Toruń 20

szef służby sanitarnej utworzonej w Toruniu
w organizacji konspiracyjnej „Grunwald”

Kob. Spiseczna Zofia Kopeć

15. IV / 10

leś VII / 09

Zurawski
ppor. lek. med. Zurawski
Marian

Tomini
org. "Gromi."
21

Szef stowby sanitarniej.

zob. J. osob. Dmygowa W.

L: 348/348 Tom. - "Notatki
o działalnosi TK...), s. 5,
Imp. Bydly.

28. XII '12

syn Jerzy:
Bydgoszcz, ul. Gdańska

Toruń ^{Konin}
Grunwald

M-453/1084

Żurawski Marian

"11 marca"

1084

Żurawski Marian

